

Informacja z realizacji celów operacyjnych i kierunków działań zapisanych w „Strategii Rozwoju Gminy Tuchów z perspektywą do roku 2030”

Wizja określona w „Strategii Rozwoju Gminy Tuchów z perspektywą do roku 2030” realizowana jest przez całą wspólnotę samorządową Gminy Tuchów, jako odpowiedź na wcześniej zdefiniowane wyzwania.

Jej uporządkowany charakter znalazł swoje odzwierciedlenie w zdefiniowaniu trzech celów strategicznych i dziesięciu celów operacyjnych. Każdy z tych celów generalnie organizuje i wskazuje kierunek działań, zarówno władz samorządowych, jak i pozostałych uczestników życia społeczno-gospodarczego w wybranym, ważnym obszarze aktywności.

W konsekwencji planowane i realizowane w kolejnych latach działania w sposób pośredni, bądź bezpośredni służą i przyczyniają się do osiągnięcia tych celów, a wskazane w „Strategii” najważniejsze, wiodące przedsięwzięcia, są priorytetowo traktowane przy podejmowaniu decyzji o szczegółowych kierunkach działania, przydziale środków budżetowych i staraniach o zewnętrzne źródła finansowania.

W raporcie tym badany okres to: rok bazowy 2020 oraz lata kolejne 2021 oraz 2022. Z uwagi na zróżnicowane okresy pozyskiwania danych statystycznych, w niektórych celach szczegółowych wystąpił brak danych za 2022 rok.

Cele Strategiczne i Cele Operacyjne

I. Ludzie – aktywni i otwarci na świat

I.1. Gotowi do wyzwań

- Wskaźnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych na terenie gminy

W roku bazowym wskaźnik skolaryzacji netto w szkołach wynosił 88,51%. W roku 2021 wynosił już 103,02%. Wskaźnik ten określa stosunek liczby osób uczących się w szkołach podstawowych do liczby ludności w grupie wiekowej odpowiadającej temu poziomowi nauczania. Tak wysoki wskaźnik osiągnięty w 2021 roku oznacza, że szkoły podstawowe w gminie Tuchów są chętnie wybierane również przez mieszkańców gmin sąsiednich. Ma na to wpływ standard szkół, poziom nauczania oraz oferta edukacyjna.

I.1.1. Usługi wychowawcze i edukacyjne przygotowują młodych ludzi do wyzwań cywilizacyjnych, a dorosłym pozwalają realizować się społecznie i zawodowo

- Odsetek dzieci objętych opieką w przedszkolach (3-5 lat)

Obserwujemy nieznaczny wzrost odsetka dzieci objętych opieką w przedszkolach z poziomu 74,50% do 74,83%.

- Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Obserwujemy utrzymujący się poziom wyników egzaminów ósmoklasistów. W 2021 oraz 2022 roku wyniki przedstawiały się następująco odpowiednio dla poszczególnych lat: język polski 58% i 61%, matematyka 47% i 58%, język angielski 61% i 65%. Wnioskować należy, że poziom nauczania był w tych latach na stałym poziomie, pomimo nauczania zdalnego z powodu pandemii COVID-19.

I.2. Bezpieczni i zdrowi

- - **Liczba ludności gminy Tuchów**
Obserwujemy spadek liczby ludności gminy Tuchów. W 2020 roku było to 17 891 osób, w 2021 roku – 17 180 osób, w 2022 roku – 17 165 osób. Spadek liczby ludności jest systematyczny, a potwierdza on ogólnokrajową tendencję.

I.2.1. Mieszkańcy mają przekonanie, że ich potrzeby zdrowotne są dobrze zabezpieczone

- - **Liczba porad w POZ na 1 mieszkańca**
W roku bazowym liczba porad wynosiła 4,4 na jednego mieszkańca. W 2021 roku była to już liczba 10,2. W 2022 roku brak danych. Tak duży wzrost spowodowany może być pandemią COVID-19. Jest to dobra oznaka, że mieszkańcy nie tylko dbają o zdrowie, ale też dostęp do usług medycznych jest nieograniczony.

I.2.2. Pomoc społeczna wspiera w trudnych sytuacjach, a nie zastępuje aktywność mieszkańców

- - **Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności**
W roku bazowym 337 osób ma 10 tys. mieszkańców korzystało ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej. W 2021 roku było to 255 osób. W 2022 roku brak danych. Spadek liczby osób korzystających z tego rodzaju usług jest dobrym wskaźnikiem.

I.2.3. Osoby starsze mają zapewnioną szeroką ofertę usług dostosowanych do ich aktualnych potrzeb fizycznych i psychicznych

- - **Liczba osób starszych zameldowanych w Gminie Tuchów korzystających z całodobowych usług w Domach Pomocy Społecznej**
W roku bazowym liczba osób starszych korzystających z całodobowych usług w DPS wynosiła 39 osób. W kolejnych latach 2021 i 2022 liczba ta wynosiła 41. Wzrost tego wskaźnika określa dbałość i troskę gminy o osoby starsze wymagające całodobowej opieki.

I.2.4. Mieszkańcy i goście czują się w Gminie Tuchów bezpiecznie

- - **Przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem**
W roku bazowym liczba przestępstw wynosiła 192. W kolejnych latach 174 i 157. Spadek liczby przestępstw oznacza wzrost bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

I.3. Tworzący wspólnotę

- - **Udział dotacji do zadań publicznych wykonywanych przez organizacje pozarządowe w wydatkach bieżących Gminy**
W roku bazowym udział ten wynosił 0,4%, w kolejnych latach 0,36%. Spadek wynika przypuszczalnie z okresu pandemii, w którym ograniczone były możliwości organizowania przedsięwzięć wymagających zgromadzeń publicznych.

I.3.1. Samorząd wspólnie z mieszkańcami uruchomił rzeczywiste mechanizmy współzarządzania Gminą

- - **Kwota dotacji do zadań publicznych wykonywanych przez organizacje pozarządowe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (zł)**
W roku bazowym kwota ta wynosiła 16 336,22 zł, a w kolejnych latach 17 410,47 zł. Wzrost kwoty dotacji wynika z większej dbałości samorządu do realizację zadań publicznych wykonywanych przez organizacje pozarządowe. Wynika to również z faktu wzrostu cen usług i towarów.

I.3.2. Wspólnota lokalna realizuje ideę dostępności w praktyce, zarówno w wymiarze infrastrukturalnym, jak i we wszelkich podejmowanych działaniach

- - **Liczba usprawnień wynikających z „Raportu o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego” (stan na 01.01.2022) – 14 usprawnień, w tym architektoniczne, informacyjno-komunikacyjne i cyfrowe.**

I.3.3. Współpraca międzysektorowa i terytorialna przynosi realne korzyści wspólnocie samorządowej Tuchowa

- **Liczba projektów partnerskich realizowanych w ramach MOF Tarnowa dotyczących Gminy Tuchów**
Gmina Tuchów w monitorowanym okresie na realizowała projektów partnerskich w ramach MOF Tarnowa.

I.4. Samorządni i kompetentni

- Liczba skarg wpływająca w skali roku do UM Tuchów na prace lokalnej administracji

- + W roku bazowym liczba skarg wynosiła 4. W kolejnych latach było to 2 i 1 skarga – wszystkie bezzasadne. Tak mała liczba skarg określa prawidłowość podejmowanych działań i decyzji w samorządzie.

I.4.1. Administracja samorządowa Tuchowa jest przygotowana do pełnienia swojej roli – jest zaangażowana, otwarta, przyjazna i gotowa na sprostanie wyzwaniom XXI wieku

- + - Wydatki na szkolenia w UM Tuchów w 2021 r. wyniosły 37 434 zł, a w 2022 r.: 41 729 zł i w porównaniu do roku bazowego kształtowały się na zbliżonym poziomie.

Podsumowanie realizacji celu I. LUDZIE – aktywni i otwarci na świat. Realizacja celu nr I postępuje systematycznie i zgodnie z zamierzonymi celami. Obszarami, które wymagają szczególnego zainteresowania są bez wątpienia działania zmierzające do wzrostu liczby ludności gminy. Na uwagę zasługuje również obszar współpracy z organizacjami samorządowymi.

II. ROZWÓJ – dla nas, dla przyszłości

II.1. Dynamicznie i nowoczesnie

- ⊗ - **Saldo migracji w grupie wieku 25-34 lata**
Brak danych

II.1.1. Tuchowska przedsiębiorczość rozwija się dynamicznie tworząc atrakcyjne miejsca pracy dla mieszkańców i przyjezdnych

- + - **Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności na terenie gminy Tuchów**
W roku bazowym liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys mieszkańców wynosiła 763. W 2021 roku było to 830 podmiotów. Wzrost ten pomimo pandemicznych ograniczeń należy ocenić pozytywnie. Mieszkańcy chętnie podejmują się prowadzenia działalności gospodarczej.

II.1.2. Nowoczesna edukacja zawodowa odpowiada na dynamicznie zmieniające się potrzeby lokalnego i subregionalnego rynku pracy

- Liczba lekcji związanych z przedsiębiorczością w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Tuchów

- + W roku 2021 zorganizowano 180 lekcji związanych z przedsiębiorczością, a w 2022 150 lekcji. Liczby te bezpośrednio związane są z liczbą klas w poszczególnych latach, w których odbywały się opisywane lekcje. Należy pozytywnie ocenić wysokość tego wskaźnika, a na przyszłość zintensyfikować działania w tym zakresie.

II.1.3. Rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze jest ważną gałęzią tuchowskiej gospodarki tworząc dochodowe i atrakcyjne miejsca pracy

- + - **Liczba gospodarstw rolnych**
W roku bazowym liczba gospodarstw rolnych wynosiła 2 273. W kolejnych latach było to 2270 i 2283. Zmiana liczby gospodarstw jest nieznaczna. Spowodowana może być zmianą charakterystyki demograficznej gminy, a także migracją młodego pokolenia.

II.1.4. Samorząd Tuchowa i lokalni przedsiębiorcy potrafią skutecznie promować Gminę jako dobre miejsce do inwestowania

- - **Saldo liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych i wyrejestrowanych z REGON na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym**
W roku bazowym wskaźnik ten wynosił 40,03 podmiotów, w 2021 roku było to 35,83 podmiotów. Spadek ten jest nieznaczny, oznaczać może większą liczbę podmiotów wyrejestrowanych z rejestru REGON z powodu zmieniającej się sytuacji gospodarczej i ograniczeniami COVID-19.

II.2. Szybko i bezpiecznie

- - **Skrócenie czasu dojazdu komunikacją publiczną do stolicy subregionu**
W monitorowanym okresie nie nastąpiło skrócenie czasu dojazdu komunikacją publiczną do stolicy subregionu. W 2022 i 2023 roku prowadzone były i są remonty linii kolejowej, które w przyszłości mogą przyczynić się do skrócenia czasu dojazdu do stolicy subregionu.

II.2.1. Dobra i bezpieczna sieć infrastruktury drogowej wspiera procesy rozwojowe w Gminie

- - **Liczba wypadków i kolizji w ruchu drogowym w Gminie Tuchów**
W Roku 2021 liczba wypadków – 5, liczba kolizji – 127, w roku 2022 liczba wypadków – 8, liczba kolizji – 91. Zatem widoczny jest spadek tego wskaźnika.

II.2.2. Nowoczesna i ekologiczna komunikacja publiczna zachęca do dogodnego przemieszczania w relacjach wewnętrznych i zewnętrznych

- - **Liczba pojazdów komunikacji publicznej obsługującej Tuchów wykorzystująca inne niż tradycyjne sposoby napędu (prąd, gaz, wodór, inne)**
Nie realizowano inwestycji w tym zakresie.

II.2.3. Sieci teleinformatyczne zapewniają doskonałą komunikację z całym światem, pozwalają na swobodne czerpanie ze światowych zasobów wiedzy i umożliwiają pracę na całym świecie bez opuszczania Tuchowa

- - **Procent pokrycia gminy zasięgiem sieci 5G**
Brak danych w monitorowanym okresie.

II.3. W zgodzie z naturą

- - **Liczba całorocznych miejsc noclegowych (ogółem)**
W roku bazowym liczba wynosiła 339 miejsc noclegowych. W latach kolejnych liczba ta spadła do 202 miejsc. Spowodowane jest to bez wątpienia sytuacją pandemiczną związaną z COVID-19.

II.3.1. Turystyczny rozwój gminy Tuchów wpisuje się we wspólną koncepcję produktu turystycznego Pogórza Ciężkowickiego i rozwija się w oparciu o własne zasoby przyrodnicze i krajobrazowe

- **Łączna liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w ramach PKD I (55 i 56) oraz N (79)**
W roku 2022 liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w ramach ww. kodów PKD wynosiła odpowiednio: 12+31+3 co sumarycznie daje liczbę 46 podmiotów.

II.3.2. Bogata i atrakcyjna oferta sportowo-rekreacyjna tworzy lepsze warunki do życia dla mieszkańców i jest motorem rozwoju gospodarczego Gminy

- - **Członkowie klubów sportowych**
Brak danych w monitorowanym okresie.
- **Ćwiczący w klubach sportowych**
Brak danych w monitorowanym okresie.

II.3.3. Samorząd wspólnie ze swoimi mieszkańcami skutecznie promuje Gminę i zachęca do jej odwiedzenia

- Średnioroczna liczba wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym promująca Tuchów i jego walory turystyczno-rekreacyjne

W roku bazowy liczba wydarzeń wynosiła 11, w kolejnych latach było to odpowiednio 14 i 19. Obserwuje się wzmożoną aktywność wielu organizacji społecznych zaangażowanych w życie kulturalne gminy. Związane jest to z większą aktywizacją członków tych organizacji oraz większym wsparciem ich działalności. Jest to dobra prognoza na przyszłość.

II.4. Blisko tradycji

- Wydatki na kulturę i dziedzictwo narodowe przypadające na 1 mieszkańca

Wydatki wzrosły z roku bazowego z kwoty 108,91 zł/os do kwoty 123,86 zł/os. Związane jest to ze wzrostem liczby wydarzeń.

II.4.1. Przestrzeń kultury, edukacji, spotkań – aktywne tuchowskie instytucje kultury

- Członkowie grup artystycznych

W roku bazowym liczba członków wynosiła 78 osób, a w roku kolejnym były to już 124 osoby. Obserwuje się większe zaangażowanie społeczne mieszkańców w inicjatywy podejmowane przez organizacje działające na terenie gminy. Większa aktywizacja i stale rosnący wachlarz możliwości sprzyjają powiększaniu się liczby członków grup artystycznych.

II.4.2. Dziedzictwo kulturowe buduje lokalną tożsamość mieszkańców oraz jest elementem tworzenia produktu turystycznego

- Liczba osób odwiedzających filharmonie, muzea, wystawy, koncerty

W roku bazowym liczba osób odwiedzających wynosiła 8952 osoby. W roku kolejnym było to aż 14 978 osób. Wzrost ten spowodowany jest ograniczeniami wprowadzonymi w ramach zwalczania pandemii COVID-19. Wpływ na to miało również poszerzenie możliwości spędzania wolnego czasu oraz poszerzenie oferty miejsc kulturalno-rozrywkowych.

Podsumowanie realizacji celu II. Rozwój – dla nas, dla przyszłości

Realizacja celu nr II postępuje systematycznie. Obszarami, które wymagają szczególnego zainteresowania jest bez wątpienia wsparcie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Na uwagę zasługuje również obszar współpracy z organizacjami samorządowymi oraz wsparcie przedsiębiorców prowadzących usługi noclegowe.

III. NATURA – w harmonii ze środowiskiem

III.1. Czyste środowisko

- Ludność korzystająca z oczyszczalni wg lokalizacji

W roku bazowym liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków wynosiła 9001. W roku kolejnym 8914 osób.

III.1.1. Infrastruktura komunalna zabezpiecza życiowe potrzeby mieszkańców i znacząco wpływa na poprawę stanu środowiska

- Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej

W roku bazowym relacja ta wynosiła 65,88%, w roku kolejnym było to 65,07%. Spadek ten spowodowany był większą rozbudową sieci wodociągowej niż kanalizacyjnej.

III.1.2. Gmina zapewnia dostęp do dobrej jakości i w rozsądnej cenie usług komunalnych

- Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów

W roku bazowym wartość poziom odpadów zbieranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów wynosił 41,70%. W roku kolejnym było to już 54,50%. Poziom ten stale rośnie.

III.1.3. Podjęte interwencje oraz wzrost świadomości ekologicznej oraz społecznej odpowiedzialności przyczyniły się do radykalnej poprawy jakości powietrza w Gminie Tuchów

- Liczba dni w roku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego PM10 (powyżej 50µg/m3) (wartość dopuszczalna 35 dni/rok)

W roku bazowym wartość ta wynosiła 50 dni. W kolejnych latach spadała do wartości 35 i 28 dni. Tak dobra tendencja jest wynikiem podejmowanych przez samorząd gminy oraz mieszkańców działań mających na celu poprawę jakości powietrza: dofinansowanie wymiany kotłów, montaż instalacji OZE, kontrole, edukacja i prewencja.

III.1.4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz działania samorządu Tuchowa oraz innych instytucji prowadzą do poprawy efektywności energetycznej i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego w Tuchowie

- Liczba budynków komunalnych w standardzie pasywnym na terenie gminy

W monitorowanym okresie nie powstały żadne budynki komunalne w standardzie pasywnym.

III.1.5. Mieszkańcy gminy Tuchów i turyści ją odwiedzający są uważnymi i odpowiedzialnymi użytkownikami środowiska, w którym żyją i odpoczywają

- Liczba pieców opalanych paliwem stałym (węgiel, drewno) na terenie gminy w oparciu o dane z CEEB (po 1 lipca 2022)

Z uwagi na aktualizację CEEB nie było możliwości wygenerowania raportu za 2022 rok.

III.2. Przestrzeń do życia

- Saldo migracji ogółem na 1 000 ludności

Saldo migracji w roku bazowym wynosiło (-)4,53, w kolejnym roku było to już (-)5,43. Niestety saldo to wzrasta pomimo podejmowanych starań. Czynnikiem, który może spowodować zahamowanie tempa wzrostu salda może być wybudowanie budynków SIM Małopolska, w których potencjalnie może zamieszkać 120 rodzin.

III.2.1. Świadoma polityka w zakresie planowania przestrzennego przyczynia się do ograniczania rozlewania się zabudowy na obszarze gminy Tuchów oraz wprowadza ład i porządek w gospodarowaniu przestrzenią

- Długość czynnej sieci kanalizacyjnej przypadająca na 100 osób korzystających z sieci (m/osoba)

W roku bazowym długość ta wynosiła 1349,84 m/os. W latach kolejnych była to wartość 1394,17 m/os. Wzrost ten oznacza, że budynki przyłączane do sieci nie znajdują się w ściśle zabudowie, a są rozproszone. Gospodarka przestrzenna gminy określa tereny budowlane, a obszar gminy Tuchów jest atrakcyjny pod względem możliwości osiedlenia i zabudowy. Dlatego też trend ten w najbliższych latach może utrzymywać się z uwagi na trwające i planowane budowy domów.

III.2.2. Gmina prowadzi świadomą i aktywną politykę mieszkaniową nakierowaną na zatrzymanie młodych ludzi i przyciągnięcie nowych mieszkańców

- Liczba budynków mieszkalnych w gminie

W roku bazowym liczba budynków wynosiła 4 463 szt. a w 2021 r. 4 576 szt. Wzrost oznacza realizację celu szczegółowego.

Podsumowanie realizacji celu III. Natura – w harmonii ze środowiskiem

Realizacja celu nr III związana jest ściśle z prawidłowym prowadzeniem gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza oraz prawidłowego prowadzenia gospodarki przestrzennej w gminie. Obszary te wymagają szczególnej uwagi.